
VASTUULLISUUS LIIKETOIMINNAN YTIMESSÄ

YRITYSVASTUURAPORTTI 2020

Ympäristömerkintä
Suomi

SISÄLLYS

Nopeutamme siirtymistä kestävään yhteiskuntaan ja elämäntapaan	<u>3</u>
Toimitusjohtajan terveiset	<u>4</u>
Taloudellinen vastuu	<u>10</u>
Motivoitunut, hyvinvoiva ja sitoutunut henkilöstö	<u>22</u>
Ympäristövastuu	<u>29</u>
Valtakunnallisesti vaikuttava	<u>35</u>
Esimerkkejä vaikuttavasta työstämme	<u>36</u>
Ympäristömerkintä Suomi Oy	<u>53</u>

NOPEUTAMME SIIRTYMISTÄ KESTÄVÄÄN YHTEISKUNTAAN JA ELÄMÄNTAPAAN

A portrait of Vesa Silfver, a middle-aged man with short brown hair, smiling. He is wearing a dark blue blazer over a light blue button-down shirt. The background is a blurred green foliage.

TOIMITUSJOHTAJAN TERVEISET

Kohtasimme ihmiskuntana suuren muutoksen viime vuoden alkupuolella. Koronavirus laittoi globaalisti prioriteettimme uuteen järjestykseen. Viruksen aiheuttama poikkeustila on aiheuttanut paljon huolta ihmisten terveydestä sekä suurta taloudellista vahinkoa. Toisaalta muutoksessa on aina mahdollisuus ja organisaatioiden toimintamalleissa nähtiin uusia käännteitä COVID-19 -pandemian seurauksena.

Etätyöskentelystä, virtuaalikokouksista ja webinaareista tuli kerta rysäyksellä ja pakon edessä osa tietotyöläisten arkipäivää. Motiva kantoi asiantuntijaorganisaationa sekä työnantajana vastuun ja huolehti henkilöstön sekä asiakkaiden terveydestä siirtymällä täysin virtuaaliseen vuorovaikutukseen. Tulemme hakemaan uusia ”hybridi”-työskentelymalleja pandemian jälkeen, kuten [enemmistö muistakin yrityksistä](#).

Mikäli pystymme samalla yhteishengellä ja määrätietoisuudella edistämään kestävän kehityksen vaatimia muutoksia liiketoiminnassa ja arjessa, niin pääsemme varmasti kestävän kehityksen agenda 2030 -tavoitteisiin. [Global Carbon Project](#) arvioi, että CO₂-päästöt laskivat noin 7 % globaalisti vuonna 2020.

Tämä poikkeuksellinen vuosi on sujunut valtion kestävän kehityksen yhtiössä hyvin ja olemme kyenneet edistämään energiatehokkuutta, materiaalitehokkuutta ja kiertotaloutta poikkeusoloista huolimatta. Kiitos tästä kuuluu henkilöstöllemme, joka otti digiloikan ja uudet digitaaliset työtavat ammattimaisesti käyttöömmee. Lisäksi kiitos kuuluu asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme, jotka olivat joustavia ja lähtivät mukaan virtuaaliseen toimintaamme. Löydät tästä yritys vastuuraportista tiiviissä paketissa tietoa toimintavuodestamme sekä yhteiskunnan kestävyysmurrosta tukevista projekteistamme.

Vesa Silfver
toimitusjohtaja

Kuvaaja: M. MARKKU PAUNEN

**MOTIVA
SERVICES OY**

Osakeyhtiöksi 12.12.2008

**Omistaja Motiva Oy
(100 %)**

MOTIVA OY

**Toimitusjohtaja
Vesa Silfver**

**Toiminta alkoi vuonna 1993
Energiansäästön
palvelukeskuksena**

**Osakeyhtiöksi 1.11.2000
Omistaja Suomen valtio (100 %)**

**YMPÄRISTÖ-
MERKINTÄ
SUOMI OY**

**Toimitusjohtaja
Riikka Holopainen**

Osakeyhtiöksi 30.6.2018

**Omistaja Motiva Oy
(100 %)**

STRATEGIA

Toimintamme tarkoitus on nopeuttaa siirtymistä kestäväan yhteiskuntaan ja elämäntapaan. Päivitimme strategian syksyllä 2020.

Tunnistimme päivityksen aikana sidosryhmien kanssa toimintaympäristön muutokset ja kävimme keskustelua strategisista valinnoista henkilöstön ja sidosryhmien kanssa.

Vuonna 2021 vahvistamme Motivan roolia kestäväan kehityksen yhtiönä, joka tukee valtionhallintoa sekä alueita kestävyysmurrosten läpiviennissä. Siirtyminen kestäväan yhteiskuntaan edellyttää yhteiskehittämistä ja kokeiluja eri toimijoiden välillä sekä parhaiden ratkaisujen skaalaamista.

Toimintamme painopisteet:

- Systemisten muutosten nopeuttaminen
- Energiatehokkuus ja energiamurros
- Materiaalitehokkuus ja kiertotalous
- Kestävien valintojen tukeminen

Motivan strategia ja hankkeet on kuvattu sivuilla 7–9.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET
17 TAVOITETTA MAAILMAN MUUTTAMISEKSI

Developed in collaboration with: TROLLBÄCK & COMPANY | TheGlobalGoalsettoBlack.com | +1 212 529 1010
For queries on usage, contact: dpcampaigngroup@un.org | Non-official translation made by UNICEF, Brussels (September 2015)

LUPAUS HENKILÖSTÖLLE

Teet merkityksellistä työtä.
Huolehdimme työhyvinvoinnistasi.
Me olemme yksi tiimi.
Meillä on mahdollisuus
oppia ja kehittyä.

TAVOITE

Vaikuttavuutta
ja kannattavaa
kasvua

Systeemisten muutosten
nopeuttaminen

Energiatehokkuus
ja energiamurros

Materiaalitehokkuus
ja kiertotalous

Kestävien valintojen
tukeminen

Motiva on vaikuttava
ja puolueeton
kestävän kehityksen
ekosysteemin
rakentaja ja operaattori.
Yhdistämme julkiset,
yksityiset ja kolmannen
sektorin toimijat kehittä-
mään ja toteuttamaan
uusia skaalautuvia
ratkaisuja.

TOIMINTAMME TARKOITUS

Nopeutamme siirtymistä
kestävään yhteiskuntaan
ja elämäntapaan

TRENDIT

Ilmastonmuutos ja resurssien riittävyys
Kaupungistuminen
Teknologiamurros ja digitalisaatio
Kuluttajakäyttäytymisen muutos
Vähähiilisyys ja sektori-integraatio

STRATEGISET HANKKEET 2021

Materiaalikiertojen alustaekosysteemi

Kestävän kehityksen alueellisen murroksen tuki

Kestävän kehityksen kokeilu- ja skaalaustoiminta

Kestävän asumisen tietopalvelu

ASIAKASLUPAUKSEMME

Osaava ja sitoutunut palveluntuottaja.
Työskentelemme yhdessä rinnakkain.
Pidämme lupauksemme.
Yhdessä toteutamme kestävän kehityksen murrosta.

SDG
2030

STRATEGISET HANKKEEMME

Digitaalinen materiaalikiertojen alusta ja ekosysteemi

Motiva Services Oy kehittää konseptia digitaaliselle materiaalikiertojen alustalle, joka kokoaa materiaalikiertoihin liittyvät toimijat ja alustat yhteen. Alustan on tarkoitus palvella kaikkia toimijoita kiertotalouden arvoketjussa, muun muassa jätteitä ja sivuvirtoja tuottavia yrityksiä, niitä hyödyntäviä ja jalostavia tahoja sekä palvelu- ja logistiikkayrityksiä. Aluksi kehitystyö kohdistuu rakennus- ja purkualalle. Kokoava alusta tarjoaa myös mahdollisuuksia alustalle koostuvan informaation hyödyntämiseen ja Materiaalitorin ja muiden tietokantojen tiedon yhdistämiseen sekä eri alustojen keskinäiseen tiedonvaihtoon. Uskomme, että alustalla voidaan nostaa materiaalien hyötykäyttöastetta, saada aikaan merkittävää lisäarvoa alan toimijoille sekä tuottaa hyötyä myös muille alustoille ja markkinapaikoille.

Kestävän asumisen tietopalvelu

Kestävän asumisen tietopalvelu -hankkeessa jatketaan vuonna 2020 ympäristöministeriön kanssa aloitettua Energia-assaria eli tekoälyyn perustuvaa neuvontapalvelua. Energia-assari luotiin palvelemaan taloyhtiöitä erilaisissa energiatehokkuuteen liittyvissä kysymyksissä ja ohjaamaan kiinteistöjen omistajia riippumattoman tiedon lähteille. Palvelua pyritään laajentamaan useammalle aihealueelle alkaen erilaisista kiinteistötyypeistä ja jatkuen myös muille elämän osa-alueille.

Kestävän kehityksen alueellisen murroksen tuki

Motiva kehittää kunta- ja aluetoimintaansa. Tavoitteena on vahvistaa ja selkeyttää rooliaamme ja asemaamme kunta- ja aluetoimijana. Kuntien ja alueiden merkitys kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa ja toteuttajana on valtava. Pidemmän aikavälin tavoitteenamme on toimia kokoavana voimana, jotta kunnat ja alueet saavat paremmin juuri heille sopivia kestävän kehityksen palveluja Suomessa. Tämä mahdollistaa tehokkaan, vaikuttavan ja tuloksekkaan toiminnan kestävän kehityksen päämäärien toteutumisessa.

Kestävän kehityksen kokeilu- ja skaalaustoiminta

Kestävän kehityksen kokeilu- ja skaalaustoimintaa kehitetään Kokeilusta skaalaan -pelikirjan oppeja noudattaen. Motiva on toiminut vuodesta 2018 kokeilukulttuurin edistämisen parissa Kokeileva Suomi -kärkihankkeen kumppanina, ja jatkamme palveluidemme kehittämistä innovatiivisen julkishallinnon tukemiseksi.

Tavoitteena on edistää kokeilevaa kehittämistä ja skaalautuvien ratkaisujen löytämistä erilaisiin kestävän kehityksen haasteisiin. Kokeileva kehittäminen on tapa selvittää toimenpiteiden vaikutukset ennen investointipäätöstä, pienentää kehittämiseen liittyvää riskiä ja säästää resursseja. Uskomme, että vaikuttavuus varmistetaan, kun jo kehittämisen alkuvaiheessa huomioidaan toiminnan jatkuminen ja kasvaminen eli skaalautuminen. Skaalautumiselle otollinen ympäristö syntyy sitoutuneista toimijoista ja luottamuksesta yhteisesti määriteltäviin tavoitteisiin. Palveluillamme edistämme skaalautuvien ratkaisujen syntymistä.

TALOUELLINEN VASTUU

TALOUDELLINEN ASEMA JA TULOS

Motiva-konsernin liikevaihto oli toimintavuotena 7 094 971 euroa ja tulos ennen veroja 477 790 euroa. Konsernin liikevaihto supistui 9 prosenttia edellisvuodesta ja tulos ennen veroja 42 prosenttia.

Emoyhtiön liikevaihtoa pienensi läpilaskutettavan alihankinnan määrän vähentyminen. Emoyhtiön kannattavuus sen sijaan parantui, minkä taustalla on tasaisen kysynnän ohella uudistetut ja tehostetut myynnin toiminnot sekä kulujen hienoinen pienentyminen. Motiva Services Oy:n liikevaihto pysyi lähes edellisvuoden tasolla, mutta kannattavuus heikentyi edellisvuodesta merkittävästi tuloksen painuessa budjetoidusti hieman tappiolle. Yhtiön tulosta painoivat tilikauden aikana toteutetut panostukset uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämiseen. Vastaavasti vertailuvuoden kannattavuus ja tulos olivat poikkeuksellisen korkealla tasolla tuloutuneiden kertaerien johdosta. Motiva Services Oy:n kertaerät nostivat vuonna 2019 koko konsernin tulosta merkittävästi. Ympäristömerkintä Suomi Oy:n liikevaihdon kasvu taittui tilikaudella koronapandemian pienentäessä yhtiön liikevaihtoa ainoana konsernin yhtiöistä. Liikevaihdon supistuminen yli 10 prosentilla aiheutti yhtiön tuloksen painumisen lievästi tappiolliseksi.

Konsernin taseen loppusumma oli 4 731 219 euroa, josta oman pääoman osuus oli 2 581 929 euroa. Konsernin vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat pysyneet hyvinä.

LIIKETOIMINTA SEKÄ TALOUDELLINEN ASEMA JA TULOS

	2018	2019	2020
Konserni			
Liikevaihto, 1 000€	7 246	7 780	7 095
Liikevoitto/-tappio 1 000€	233	835	483
Liiketulos- %	3,2 %	10,7 %	6,8 %
Omavaraisuusaste	50,2 %	58,3 %	58,5 %
Oman pääoman tuotto- %	10,5 %	29,6 %	14,4 %
Emoyhtiö			
Liikevaihto, 1 000€	5 256	5 619	5 149
Liikevoitto/-tappio 1 000€	133	346	527
Liiketulos- %	2,5 %	6,2 %	10,2 %
Omavaraisuusaste	52,7 %	56,0 %	56,3 %
Oman pääoman tuotto- %	7,8 %	16,6 %	22,8 %

TALOUELLISET RAHAVIRRRAT SIDOSRYHMILLE

	2018	2019	2020
Konserni, 1 000€			
Henkilöstökulut	4 353	4 418	4 688
Julkinen sektori, verot	21	159	108
Osakkeenomistajat, maksetut osingot	100	110	330
Yhtiön oman toiminnan kehittämiseen jääneet varat	202	671	370
Investoinnit	293	14	35
Emoyhtiö, 1 000 €			
Henkilöstö, henkilöstökulut	3 087	3 130	3 160
Julkinen sektori, verot	0	60	107
Osakkeenomistajat, maksetut osingot	100	110	330
Yhtiön oman toiminnan kehittämiseen jääneet varat	124	281	416
Investoinnit	217	0	34

VEROJALANJÄLKI

Motiva-konsernin liiketoiminta tapahtuu yksittäisiä projektimatkoja lukuun ottamatta yksinomaan Suomessa ja kaikki maksettavat ja tilitettävät verot suoritetaan näin ollen Suomeen. Raportoinnin ulkopuolelle on rajattu ulkomaille suuntautuvien projektimatkojen paikallisiin matkakustannuksiin sisältyvät vähäiset veroerät olennaisuuden periaatteen mukaisesti.

Konsernin yhtiöt ovat verovelvollisia Suomessa, eikä konsernilla ole erityistä verostrategiaa. Yhtiöt maksavat työnantajina ja arvonlisäverovelvollisina osakeyhtiöinä Suomen verolakien mukaiset vastuut täysimääräisesti. Veroasioiden hoito, organisointi ja johtaminen ovat osa talouden ja kirjanpidon tehtävien hoitoa.

Konsernin keskeiset veronmaksua kuvaavat tunnusluvut sekä kaikki maksettavat ja tilitettävät verot verolajeittain ilmenevät seuraavan sivun taulukosta.

Suomen hallituksen kansainvälisen veronkierron vastaisen toimintaohjelman (2014) tarkoituksena on koota yhteen toimenpiteitä, joiden avulla kansainväliseen verojen välttämiseen ja veronkiertoon voidaan puuttua sekä veroparatiisit saada hallintaan. Tavoitteen saavuttamiseksi hallituksen toimintaohjelmassa velvoitetaan valtioenemmistöiset yhtiöt raportoimaan veroista maakohtaisesti.

VEROJALANJÄLKI

	2018	2019	2020
Konserni, 1 000€			
Liikevaihto	7 246	7 780	7 095
Tulos ennen veroja	223	830	478
Henkilötyövuodet	59	61	63
Arvonlisäverot myynnistä	1 695	1 839	1 644
Arvonlisäverot hankinnoista	-658	-673	-527
Arvonlisäverotilitykset (netto)	1 037	1 166	1 116
Palkkaverot	1 013	995	1 095
Tuloverot	21	159	108
Emoyhtiö, 1 000 €			
Liikevaihto	5 256	5 619	5 149
Tulos ennen veroja	124	341	523
Henkilötyövuodet	41	40	40
Arvonlisäverot myynnistä	1 330	1 408	1 215
Arvonlisäverot hankinnoista	-488	-466	-347
Arvonlisäverotilitykset (netto)	842	942	868
Palkkaverot	722	712	763
Tuloverot	0	60	107

HALLITUKSEN JA JOHDON PALKITSEMINEN JA PALKKIOT

Motiva Oy:n palkitsemisjärjestelmällä pyritään varmistamaan ja parantamaan yhtiön toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä.

Hallituksen, johdon ja henkilöstön palkitsemista koskeva päätöksentekojärjestelmä

Hallituksen palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Henkilöstön tulospalkkiomenettelystä päättää yhtiön hallitus. Toimitusjohtajan työehdoista sovitaan yhtiön ja toimitusjohtajan välisessä johtajasopimuksessa.

Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten palkkiot ja niiden määräytymisperusteet

Motiva Oy:n 20.3.2020 yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti maksettavat palkkiot ovat:

- Hallituksen puheenjohtaja 1 550 euroa/kk + kokouskohtainen palkkio 500 euroa
- Hallituksen jäsenet 800 euroa/kk + kokouskohtainen palkkio 500 euroa
- Yhteensä vuonna 2020 hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksettiin palkkioita 74 500 euroa (82 000 euroa vuonna 2019).

TOIMITUSJOHTAJAN PALKITSEMINEN

Toimitusjohtajan kannustinjärjestelmät

Toimitusjohtajalle voidaan maksaa vuosittain toiminnan tuloksellisuutta osoittavien mittareiden perusteella palkan lisäksi tulospalkkio. Sen laskemisessa sovelletaan yhtiön kulloinkin voimassaolevia periaatteita, joista päättää hallitus.

- Motiva Oy:n toimitusjohtajana toimineelle Vesa Silfverille maksettiin palkkaa ja palkkioita 134 618 euroa, josta tulospalkkiota 20 724 euroa (74 014 euroa vuonna 2019, jossa ei tulospalkkiota).
- 23.4.2019 saakka Motivan toimitusjohtajana toimineelle Hille Hyytiälle maksettiin palkkaa ja palkkioita yhteensä 97 075 euroa vuonna 2019.
- Johtajasopimuksen mukainen tulospalkkio (maksimissaan 40 % vuosipalkasta) on 10 394 euroa, joka tullaan maksamaan hallituksen niin hyväksyessä keväällä 2021.

HENKILÖSTÖN JA JOHTORYHMÄN PALKITSEMINEN

Henkilöstön palkitseminen

Henkilöstön tavoitepalkkiomenettelystä päättää yhtiön hallitus. Tavoitteet asetetaan vuosittain etukäteen siten, että ne edistävät konsernin tuloksellisuutta. Tavoitepalkitseminen on johtamisen väline.

Tilikaudelle 2020 asetettiin henkilöstön tavoitepalkitsemismalli, jossa palkitseminen perustuu kynnysarvoksi asetetun yhtiön budjetoidun liikevoittotason ylittämiseen. Kynnysarvon ylityksestä voitiin tavoitepalkkioiden maksuun käyttää 25 % ja maksimimääräksi asetettiin 1 000 euroa työntekijää kohti.

Tavoitepalkitseminen koskee Motiva Oy:n koko henkilökuntaa ja sen piiriin kuuluvat kaikki kohdetilikaudella konsernin palveluksessa olleet ja myös maksamishetkellä keväällä 2021 työsuhteessa olevat työntekijät.

Tilikaudelta 2020 Motiva Oy:n johtoryhmälle tullaan maksamaan tavoitepalkkiota yhteensä 2 135 euroa ja muulle henkilöstölle yhteensä 17 935 euroa. Edelliseltä tilikaudelta johtoryhmälle maksettiin yhteensä 6 000 euroa ja muulle henkilöstölle yhteensä 38 400 euroa.

PALKITSEMINEN TYTÄRYHTIÖSSÄ

Hallituksen, johdon ja henkilöstön palkitsemista koskeva päätöksentekojärjestelmä tytäryhtiöissä

Hallituksen palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Henkilöstön tulospalkkiomenettelystä päättää yhtiön hallitus. Toimitusjohtajan työehdoista sovitaan yhtiön ja toimitusjohtajan välisessä johtajasopimuksessa. Tytäryhtiöissä ei ole erillistä johtoryhmää.

Hallituksen jäsenten palkkiot ja niiden määräytymisperusteet tytäryhtiöissä

Motiva Services Oy:n varsinaisen yhtiökokouksen 20.3.2020 mukaisesti hallituksen puheenjohtajan palkkioksi päätettiin 1 400 euroa kokoukselta ja jäsenten palkkioksi 1 000 euroa kokoukselta. Kokouspalkkioiden määrät pysyivät ennallaan.

Kokouspalkkiota ei makseta Motiva Oy:n toimitusjohtajalle hallituksen jäsenyydestä.

Hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2020 palkkioita yhteensä 19 600 euroa. Edellisenä vuonna palkkioita maksettiin 10 800 euroa.

Ympäristömerkintä Suomi Oy:n varsinaisen yhtiökokouksen 20.3.2020 mukaisesti hallituksen puheenjohtajan palkkioksi päätettiin 1 400 euroa kokoukselta ja jäsenten palkkioksi 1 000 euroa kokoukselta. Motiva Oy:n toimitusjohtajalle ei kuitenkaan makseta palkkiota hallituksen jäsenyydestä.

Yhtiön hallitus päätti pidättäytyä palkkion vastaanottamisesta koronapandemia-vuonna, joten palkkioita ei tilikaudella maksettu. Edellisenä vuonna oli yhtiökokous tehnyt päätöksen, että hallituksen jäsenille ei makseta palkkiota hallituksen jäsenyydestä.

TOIMITUSJOHTAJAN PALKITSEMINEN – TYTÄRYHTIÖT

Toimitusjohtajien palkitseminen tytäryhtiöissä

Motiva Services Oy luopui toimitusjohtajan toimielimestä yhtiön osittaisjakautumisen yhteydessä kesällä 2018.

Ympäristömerkintä Suomi Oy:n toimitusjohtajalle Riikka Holopaiselle maksettiin palkkaa 99 498 euroa vuonna 2020 (90 541 euroa vuonna 2019).

Toimitusjohtajalle voidaan maksaa vuosittain toiminnan tuloksellisuutta osoittavien mittareiden perusteella palkan lisäksi tulospalkkio. Sen laskemisessa sovelletaan yhtiön kulloinkin voimassaolevia periaatteita, ja niistä päättää hallitus.

Vuoden 2020 tulospalkkioita ei tule maksettavaksi.

Yhtiössä ei ole ollut käytössä toimitusjohtajan tulospalkitsemista vuonna 2019.

HENKILÖSTÖN PALKITSEMINEN – TYTÄRYHTIÖT

Henkilöstön palkitseminen tytäryhtiöissä

Henkilöstön tavoitepalkkiomenettelyistä päättävät yhtiöiden hallitukset. Tavoitteet asetetaan vuosittain etukäteen siten, että ne edistävät yhtiöiden tuloksellisuutta. Tavoitepalkitseminen on johtamisen väline.

Motiva Services Oy:ssä henkilöstön tavoitepalkitsemismalli on yhteneväinen emoyhtiön mallin kanssa.

Tilikaudelta 2020 **Motiva Services Oy:n** henkilöstölle ei tulla maksamaan tavoitepalkkiota tuloksen perusteella. Edellisellä tilikaudella tavoitepalkkioita maksettiin yhteensä 2 805 euroa.

Ympäristömerkintä Suomi Oy:ssä tilikaudelle 2020 asetettiin tavoitepalkitsemismalli, jossa palkitseminen perustuu kynnysarvoksi asetetun yhtiön budjetoidun liikevoittotason ja liikevaihtotason ylittämiseen. Kynnysarvon ylityksestä voitiin tavoitepalkkioiden maksuun käyttää 25 % ja maksimimääräksi asetettiin 1 000 euroa työntekijää kohti.

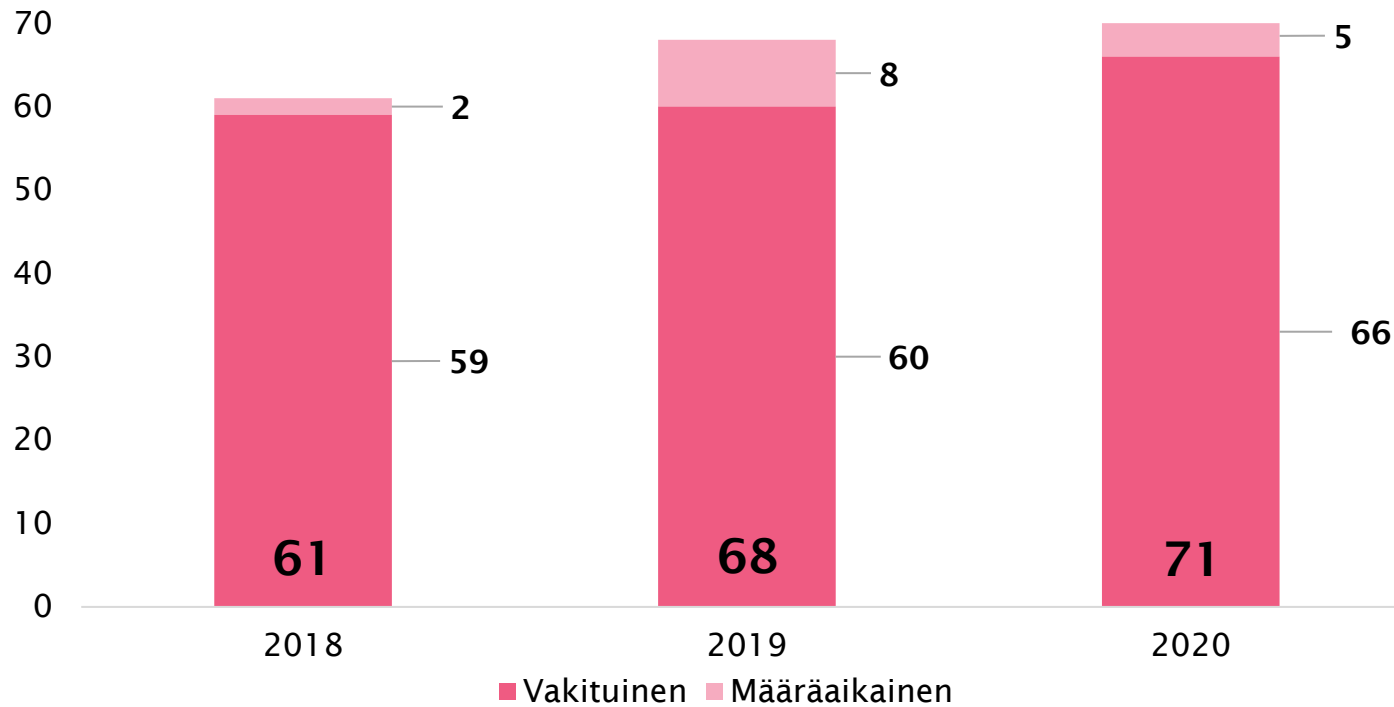
Tilikauden tuloksen perusteella tavoitepalkkioita ei tulla kuitenkaan maksamaan.

Vuonna 2019 yhtiön henkilöstölle ei ollut sovitusti asetettu tavoitepalkitsemismenettelyä, eikä tavoitepalkkioita siten maksettu lainkaan.

MOTIVOITUNUT, HYVINVOIVA JA SITOUTUNUT HENKILÖSTÖ

KONSERNIN HENKILÖSTÖ

- Henkilöstöstä **80 %** on naisia ja **20 %** miehiä.
- Henkilöstön keski-ikä on **45,6 v (2019: 45 v)**.
- Työsuhteiden kesto on keskimäärin **8,3 vuotta**.
- Henkilöstön vaihtuvuus oli **9 % (2019: 12 %)**.

Poikkeusvuodesta huolimatta rekrytoimme uusia työntekijöitä.

HYVINVOIVA HENKILÖSTÖ

Vuosi 2020 oli kaikin puolin poikkeuksellinen. Keväällä siirryimme suositusten mukaisesti laajasti etätyöhön. Fyysisten kohtaamisten ja sosiaalisten kontaktien vähennyttyä merkittävästi pyrimme kiinnittämään erityistä huomiota vuorovaikutuksen ja yhteisöllisyyden säilyttämiseen.

Opettelimme nopealla aikataululla uusia toimintatapoja sekä viestintävälineitä ja -keinoja. Motivassa oli jo entuudestaan hyvät valmiudet tehokkaaseen etätyöskentelyyn.

HYVINVOIVA HENKILÖSTÖ

Järjestimme huhtikuussa henkilöstölle haastekampanjan, jossa kuukauden ajan joka arkipäivä julkaisimme helposti toteutettavan, yhteisöllisyyttä lisäävän tehtävän. Jokainen suoritti tehtävän Teamsissa, jolloin kaikki näkivät ja pääsivät kommentoimaan toistensa tekemisiä ja saivat toisilta arvokkaita arjen vinkkejä. Kampanja uusittiin lyhyempänä joulukuussa.

MOTIVALAISTEN ARVOT:

INNOSTAVIMMAT TYÖPAIKAT

Motiva sai alkuvuonna 2021 tehdyn henkilöstötutkimuksen tulosten perusteella Suomen innostavimmat työpaikat -tunnustuksen vuoden tauon jälkeen. Motivan tulos on noussut edellisvuotisesta yli 5,4 pistettä ja on nyt AA-luokassa. Eezy Spirit Oy myöntää tunnustuksen henkilöstötutkimustulosten perusteella parhaisiin luokituksiin yltäneille organisaatioille. Tunnustus viestii sekä henkilöstön korkeasta omistautuneisuudesta että yrityksen toimintojen pitkäjänteisestä ja osallistavasta kehittämistä.

INNOSTAVIMMAT

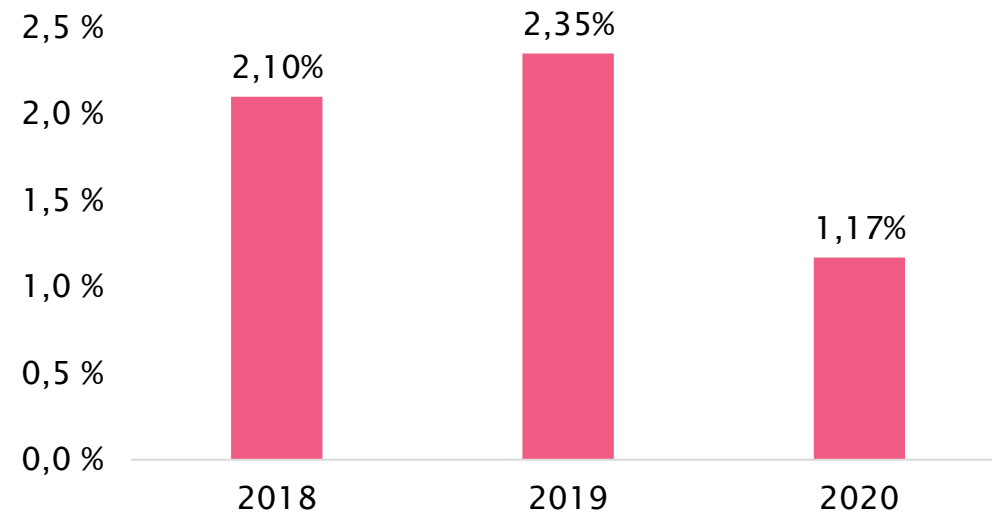
TERVEYS JA HYVINVOINTI

Motivalaisilla on käytössään Cuckoo Workout -taukoliikuntasovellus, jonka avulla tauotetaan työpäivää ja vähennetään muun muassa istumatyön aiheuttamia haittoja.

Lisäksi Motiva tarjoaa työntekijöilleen hyvinvointietuja käytettäväksi liikuntaan, kulttuuriin tai hierontaan.

Sairauspoissaolot vähenivät merkittävästi vuonna 2020, johon poikkeusvuodella oli vaikutusta.

Sairauspoissaolot

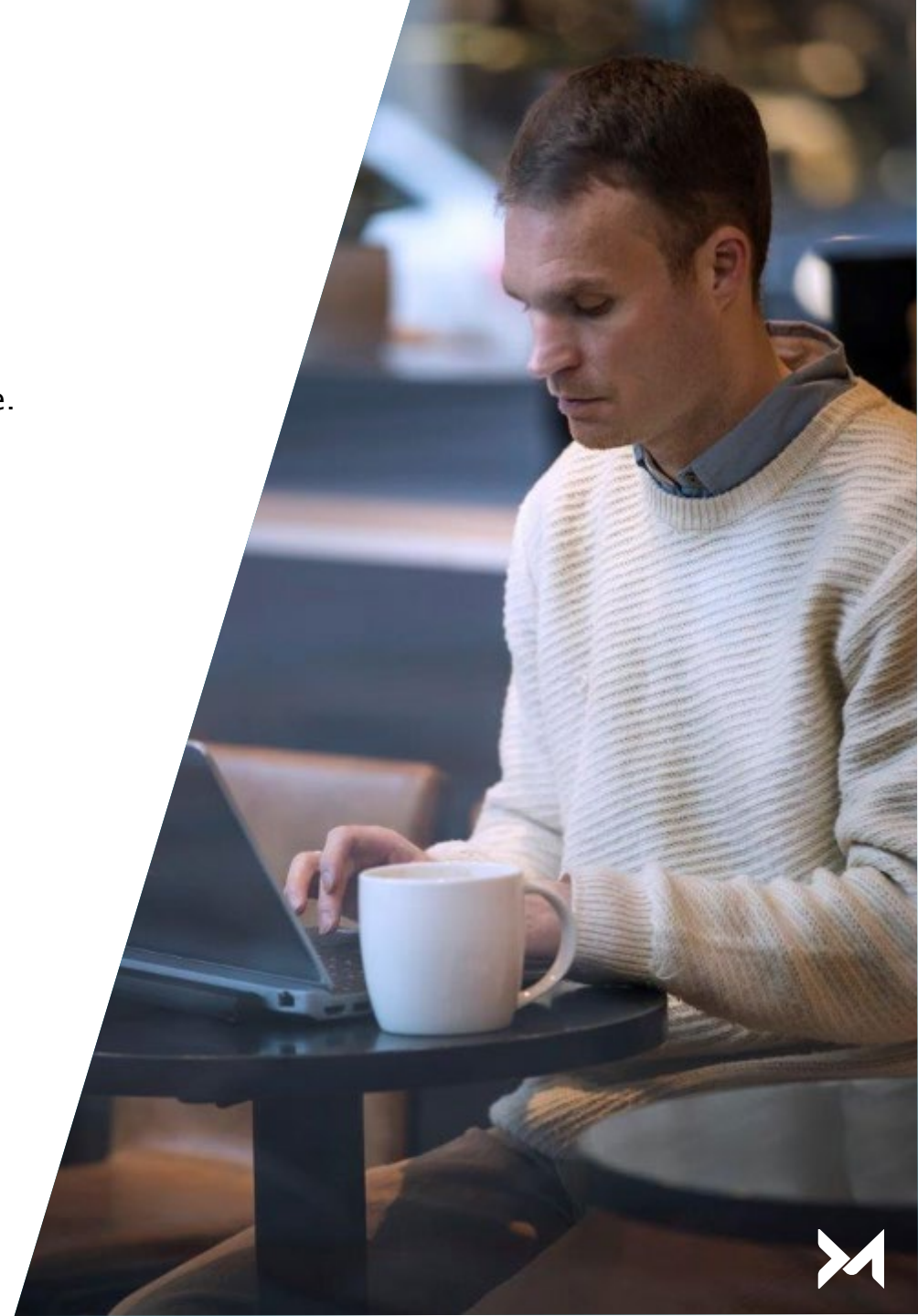

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Edellisenä vuonna käynnistetyn Motiva Akatemian toiminta vakiinnutettiin. Motivalaiset pitivät aktiivisesti Motiva Akatemia -tietoiskuja uusista hankkeista, menetelmistä ja toimintatavoista, jolloin ajankohtainen tieto saatiin tehokkaasti jaetuksi koko henkilöstölle.

Motivassa otettiin käyttöön HR-järjestelmä, johon kootaan kaikkien motivalaisten osaamiset, mikä mahdollistaa systemaattisen osaamisen johtamisen ja kehittymisen.

MOTIVA AKATEMIA

YMPÄRISTÖVASTUU

MOTIVA-KONSERNIN YMPÄRISTÖPOLITIikka

Sitoudumme ottamaan huomioon ympäristöasiat esimerkillisellä tavalla omassa toiminnassamme, hankinnoissa sekä asiakkaille tekemässämme työssä.

Yhtiössämme on toteutettu systemaattisesti ympäristökuormitusta pienentäviä toimenpiteitä vuodesta 2012 lähtien. Motivan omassa toiminnassa vastuullisuus on arjessa mukana.

SITOUMUKSET

Olemme antaneet [kaksi toimenpidesitoumusta](#) Sitoumus 2050 –palvelussa. Näissä lupaamme osaltamme nopeuttaa siirtymistä kestäväan yhteiskuntaan ja elämäntapaan sekä noudattaa ympäristösuunnitelmaamme toiminnassamme.

Lisäksi olemme jäsenenä muun muassa FIBS ry:ssä, Finnish Green Building Council:ssa sekä valtioneuvoston kanslian Kestävän kehityksen toimikunnassa.

Ympäristömerkintä Suomi Oy haluaa profiloitua vastuullisuuden työkaluna yhä vahvemmin [Sitoumus2050](#).

Ympäristömerkintä Suomi Oy sitoutuu omassa toiminnassaan pienentämään hiilijalanjälkeä ja edistämään vastuullisia hankintoja [Sitoumus2050](#).

TAVOITTEET JA TOTEUMA

Vuoden 2020 parannuskohteita olivat:

- Siirtyminen uusiutuvan sähkön käyttöön (Motiva Oy)
- Valaistussähkön vähentäminen -10 % LED-valaistuksella (Ympäristömerkintä Suomi Oy)
- Liikkumisen hiilidioksidipäästöjen vähentäminen, toimenpiteitä muun muassa:
 - Kannustaminen joukkoliikenteestä kevyeen liikenteeseen
 - Lentomatkojen kompensatiomahdollisuuden selvittäminen.

Poikkeusvuosi vaikutti erityisesti liikkumiseen ja matkustamiseen. Henkilöstö työskenteli vuoden aikana pääsääntöisesti etänä, ja liikematkustaminen jäi kokonaan pois. Järjestämämme tapahtumat ja seminaarit siirtyivät niin ikään kokonaan verkkoon.

Siirtymistä uusiutuvaan sähköön selvitettiin vuokranantajan kanssa ja tätä jatketaan vuoden 2021 aikana. Ympäristömerkintä Suomi Oy pääsi tavoitteeseen vähentää valaistussähköä. Toimistotilat olivat luonnollisesti vähemmällä käytöllä poikkeusvuodesta johtuen.

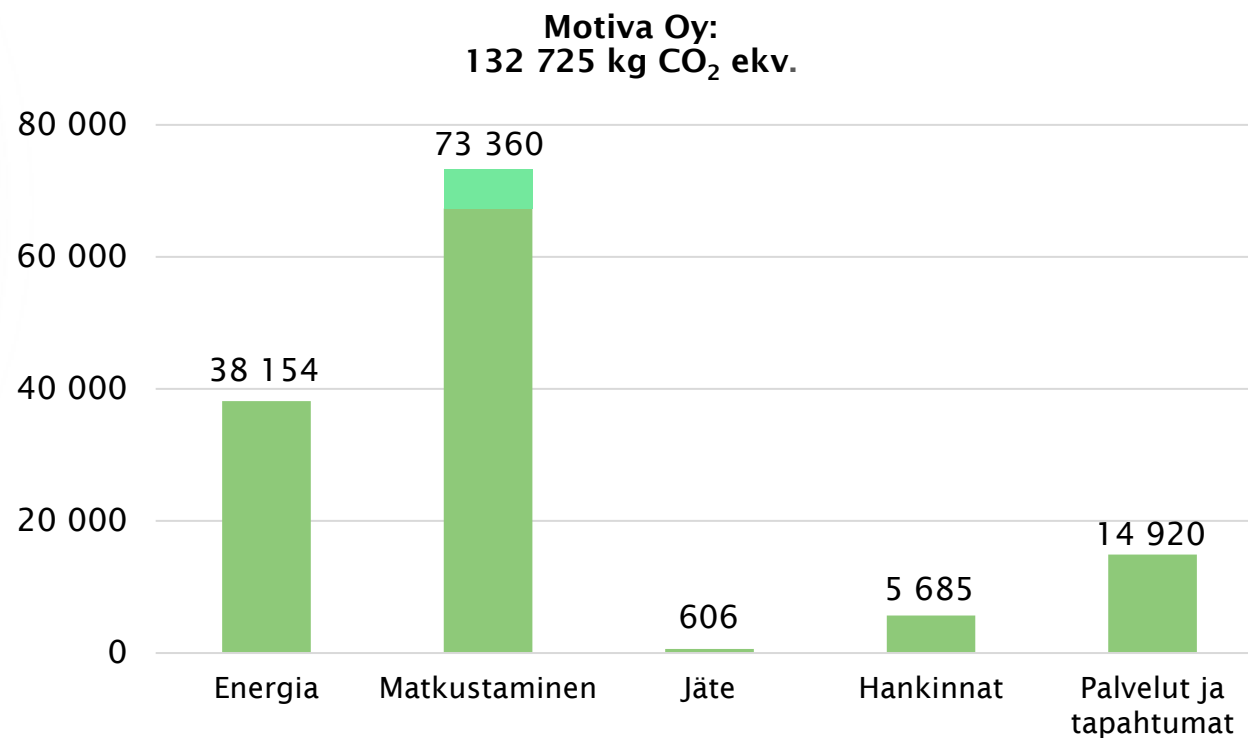

HIILIJALANJÄLKI

Vuoden aikana kartoitimme Motiva Oy:n oman toiminnan hiilijalanjälkeä, joka mahdollistaa täsmällisempien tavoitteiden asettamisen vuodelle 2021. Luvut perustuvat vuoden 2019 tietoihin.

Laskennassa käytettiin järjestöille tarkoitettua hiilijalanjälkilaskuria, joka on kehitetty Helsingin yliopiston metsätieteiden laitoksen toteuttamassa ja Sitran rahoittamassa Hiilifixu järjestö -hankkeessa.

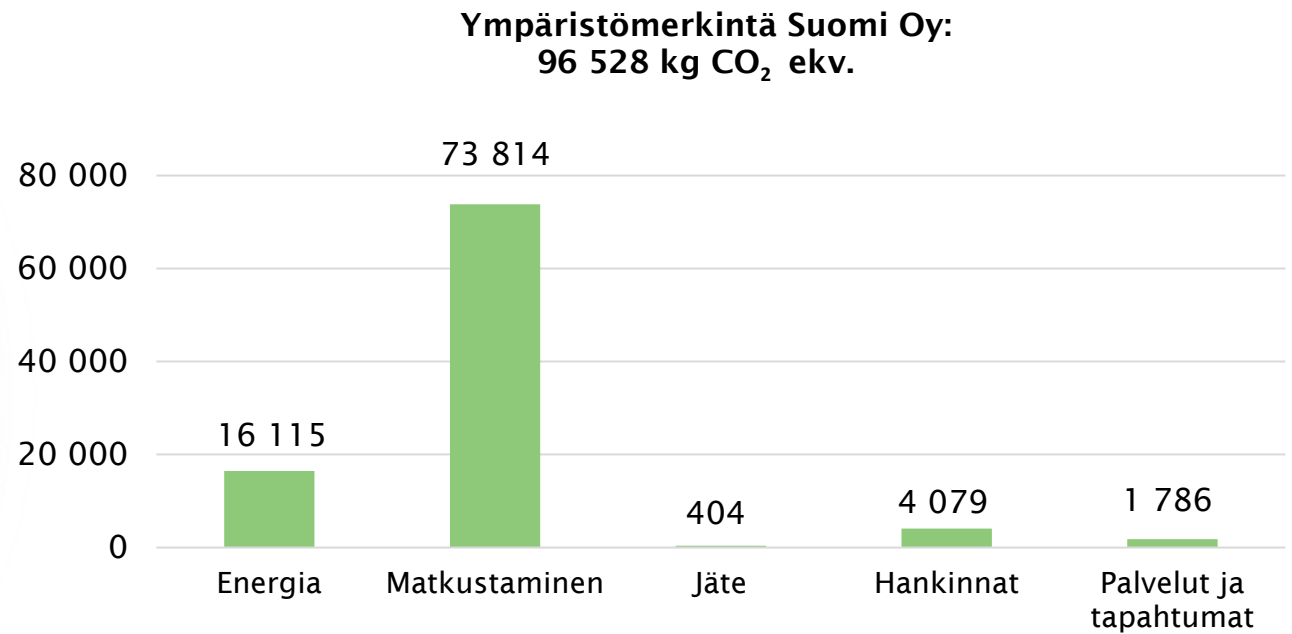
Motiva Oy:n hiilijalanjälki per henkilö (48 kpl) oli 2 765 kg CO₂ ekv.

■ Työmatkat kattavat noin 8 % Motivan Oy:n matkustamisen päästöistä.

HIILIJALANJÄLKI

Ympäristömerkinnän hiilijalanjälki per henkilö (18 kpl) oli 5 363 kg CO₂ ekv.

On huomioitavaa, että Motivan ja Ympäristömerkinnän oman toiminnan vaikutukset ovat vähäisiä. Työmme kädenjäljellä on merkittävämpää vaikutusta yhteiskunnan tasolla. Esimerkkejä toistamme on tämän katsauksen lopussa.

VALTAKUNNALLISESTI VAIKUTTAVA

ESIMERKKEJÄ VAIKUTTAVASTA TYÖSTÄMME

Seuraavilla sivuilla esittelemme lyhyesti yhdessä asiakkaidemme kanssa toteutettujen vaikuttavien töiden tuloksia. Valtion kestävän kehityksen yhtiönä kaiken toimintamme tarkoitus on nopeuttaa siirtymistä kestäväan yhteiskuntaan ja elämäntapaan.

VAPAAEHTOISESTI ENERGIATEHOKKAAMPI SUOMI

Energiatehokkuus ja energiamurros

Miksi?

Energiatehokkuus hillitsee ilmastonmuutosta

Kansainvälisten ilmastotavoitteiden toteuttaminen edellyttää nopeita päästövähennyksiä ja siinä energiatehokkuustoimenpiteillä on keskeinen merkitys.

Energiatehokkuussopimusten avulla säästetään vuosittain valtava määrä energiaa ja niiden tulokset ovat avainasemassa Suomen energiatehokkuustavoitteiden saavuttamisessa.

Mitä?

Kattaa noin 60 % Suomen energiankäytöstä

Energiatehokkuussopimusten tavoitteisiin oli vuoden 2020 lopussa sitoutunut yli 100 kuntaa ja 600 yritystä ja niiden 6 500 toimipaikkaa. Motiva tukee liittyjiä, viestii sekä seuraa sopimusten vaikutuksia.

Miten?

6 700

Elinkeinoelämän ja kunta-alan toimijaa raportoi Motivalle vuonna 2020 toteuttamistaan energiatehokkuustoimista ja niiden vaikutuksista.

870

Ammattilaista osallistunut Motivan järjestämiin sopimusiheisiin tapahtumiin vuonna 2020.

370 000

Vastaanottajaa sopimusviestinnällä vuonna 2020.

[Energiatehokkuussopimukset 2017-2025.fi](https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi)

<https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/tulokset/>

Mahdollistajat:

Energiavirasto, työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö

VALTAKUNNAN ENERGIANEROKKAIMMAT TEOT

Energiatehokkuus
ja energiamurros

Miksi?

Esimerkillisten energiatehokkuustoimien näkyväksi tekeminen

Energiatehokkuussopimuksiin liittyneet sadat suomalaiset yritykset ja kunnat tekevät joka vuosi tuhansittain konkreettisia toimia energiankäytön tehostamiseksi. Nyt toista kertaa järjestetyssä Vuoden Energianerokas -kilpailussa etsittiin vuosina 2019–2020 toteutettujen energiatehokkuustekojen joukosta nerokkaimpia.

Mitä?

Vaikuttavat teot ansaitsevat tunnustusta

Vuoden Energianerokas -tunnustuksen myöntävät työ- ja elinkeinoministeriö, Energiavirasto ja Motiva. Tunnustus myönnetään teolle, joka on tekijän kannalta tuntuva ja merkityksellinen tai yhteiskunnallisesti merkittävä. Energianerokas teko on parhaimmillaan myös kekseliäs ja innostava.

Miten?

29

Kilpailuun ilmoitettiin vuonna 2020 yhteensä 29 energiatehokkuustekoa.

4

Tuomaristo myönsi Vuoden Energianerokas 2020 -tunnustuksen neljälle energiatehokkuusteolle.

Tunnustuksen saivat Ovako Imatran energiatehokas vakuumikäsittely, Lidl Suomen energiaviisaat myymälät, Elisan ja Nokian Nestejäähdytteinen 5G-tukiasema sekä Pauligin ja Helenin kahvipaahtimon hukkalämmön hyödyntäminen.

vuodenenergianerokas.fi

Mahdollistaja:

Energiavirasto

TYÖSARKANA RAKENNUSTEN ENERGIAEHOOKKUUS

Energiatohokkuus ja energiamurros

Miksi?

Lainsäädännöstä käytäntöön

Työ rakennusten energiatohokkuuden parissa kattaa sekä uudis- ja korjausrakentamisen että olemassa olevien rakennusten energiatohokkuuden parantamisen. Suomessa on yli 1,5 miljoonaa rakennusta (2019), joista suurin osa (85%) on asuinrakennuksia. Kaiken kaikkiaan rakennusten lämmityksen osuus Suomen energian loppukulutuksesta oli 26 % vuonna 2019. On tärkeää, että laeissa ja asetuksissa sekä strategioissa ja ohjelmissa asetetut vaatimukset ja tavoitteet toimeenpannaan kattavasti ja vaikuttavasti eri tahoilla.

Mitä?

Neuvontaa ja viestintää eri kohderyhmille

Rakennusten energiatohokkuusdirektiivi (EPBD) asettaa työllemme suuntaviivat. Motiva tekee EU-tason yhteistyötä Concerted Action EPBD -hankkeen puitteissa. Kansallisesti Motiva antaa neuvontaa ja viestii muun muassa energiatodistuksista sekä lämmitys- ja ilmastointijärjestelmistä. Vuonna 2020 valmisteltiin myös muun muassa Pitkän aikavälin korjaus-strategian tiekarttaa sekä laajaa lämmitys-, ilmanvaihto- ja ilmastointijärjestelmien neuvontafoorumia, joka käynnistyy vuonna 2021.

Miten?

Neuvontaa ja viestintää eri kohderyhmille.

7

Hankkeiden määrä vuonna 2020.

104

Sidosryhmien toimijoita mukana hankkeissa tai niiden piirissä.

115 923

Tavoitettua kontaktia.

1 450 000

Rakennusta neuvonnan ja viestinnän kohteena.

epbd-ca.eu
motiva.fi/energiatodistus
motiva.fi/ilmastointi
motiva.fi/biokattilaneuvonta
motiva.fi/korjausstrategia

Mahdollistaja:

ympäristöministeriö

TEKOÄLYNEUVONTAA TALOYHTIÖILLE

**Energiatehokkuus
ja energiamurros**

**Kestävien valintojen
tukeminen**

Miksi?

**Kohti vähähiillistä ja energiatehokasta
asumista**

Asuntojen osuus Suomen energiankulutuksesta ja hiilidioksidipäästöistä on merkittävä. Korjaamisen vauhdittamisessa keskeisessä roolissa on neuvonta ja oikean tiedon jakaminen kiinteistöjen omistajille, jotka useimmissa tapauksissa eivät ole rakennusalan ammattilaisia, vaan tavallisia kuluttajia. Etsimme ratkaisua, jolla kiinteistöjen omistajat ohjataan helposti ja kustannustehokkaasti oikean tiedon äärelle.

Mitä?

Energiatehokkuusinfoa chatbotista

Vuonna 2020 Motivan verkkosivuille tuotiin Energia-assari -palvelu, jossa kerrostalojen energianeuvontaa annettiin tekoälyyn perustuvalla chatbotilla. Kohderyhmänä olivat kerrostaloyhtiöiden hallitusten jäsenet ja neuvonnan pääpaino oli rakennuksen lämmitysjärjestelmän ja ilmanvaihdon toiminnassa.

Miten?

**Tekoälyn kouluttaminen
energianeuvojaksi.**

5

Viisi pääaihetta:
Energiatehokkuus, lämmitys,
ilmanvaihto, energia-avustus,
energiatodistus.

300

Energia-aiheista kysymystä
vastauksineen.

1 300

Käyttäjää puolen vuoden
pilotin aikana.

1 800

Keskustelua, joista kysyjät
johdatettiin luotettavan
verkkotiedon äärelle.

motiva.fi/taloyhtiot

Mahdollistajat:

Ympäristöministeriö,
Motiva Services Oy,
HSY:n Ilmastoinfo

SUSTAINABLE ENERGY INVESTMENT FORUM

Energiatehokkuus
ja energiamurros

Miksi?

Tietoa rahoituksesta tarvitaan

Euroopan komissio arvioi, että EU:n ilmasto- ja energia-tavoitteiden saavuttaminen edellyttää 270 miljardin euron vuosittaisia sijoituksia uusiutuvaan energiaan, energiatehokkuuteen ja kestäviin ratkaisuihin. Investoinnit energiatehokkuuden parantamiseen olisivat kustannustehokkaita ja tarkoituksenmukaisia toteuttaa, mutta käytännössä investointeja jää tekemättä eri syistä. Yhtenä syynä voi olla tietämättömyys rahoitusmahdollisuuksista ja niiden käytettävyydestä, hajallaan oleva tieto ja eri vaihtoehtojen vertailun vaikeus.

Mitä?

Energiatehokkuuden pyöreä pöytä Suomessa

Motivan yhdessä Euroopan komission kanssa järjestämän Sustainable Energy Investment Forum Finland -tilaisuuden tavoitteena oli edistää sidosryhmien välistä vuoropuhelua energiatehokkuuden rahoituksesta. Mukaan kutsuttiin keskeisiä energiatehokkuuden ja rahoituksen parissa toimivia tahoja eri sektoreilta. Tapahtuma oli osa EU:n [SEI Forums](#) -sarjaa, jolla tuetaan ja kasvatetaan energiatehokkuusinvestointien rahoitukseen liittyvää osaamista ja yhteistyötä.

Miten?

Sektorit ylittävää vuoropuhelua.

94

Osallistujaa
kutsuvierastilaisuudessa.

130

Sidosryhmätoimijaa
toiminnan piirissä.

3

Teemasessiota: Elinkeino-
elämä, Kiinteistöt ja Kunnat.

[motiva.fi/seiforumfinland
2020](https://motiva.fi/seiforumfinland2020)

Mahdollistajat:

Euroopan komissio,
Energiavirasto ja
ympäristöministeriö sekä työ-
ja elinkeinoministeriö
ja Finanssiala ry

KESTÄVYYTTÄ JA INNOVATIIVISUUTTA JULKISILLA HANKINNOILLA

**Systemisten
muutosten
nopeuttaminen**

Miksi?

Kestävien ja innovatiivisten hankintojen Suomi

Julkisten hankintojen rooli Suomelle asetettujen strategisten tavoitteiden saavuttamisessa on merkittävä. Jotta tavoitteisiin päästään, tarvitaan näiden tavoitteiden konkretisoimista ja uusia johtamisjärjestelmiä niiden systemaattiseksi toimeenpanemiseksi ja seuraamiseksi. Lisäksi tarvitaan hankkijoiden hankintataitojen vahvistamista kestävästä ja innovatiivisista julkisista hankinnoista sekä yksityisen ja julkisen sektorin välistä yhteistyötä uusien innovaatoratkaisujen vauhdittamiseksi.

Mitä?

Verkostomainen osaamiskeskus

Motivan koordinoima KEINO-osaamiskeskus tuo yhteen kuusi organisaatota, joilla kaikilla on merkittävää osaamista kestävien ja innovatiivisten hankintojen toteuttamisessa. Yhdessä nämä organisaatiot muodostavat ainutlaatuisen yhteenliittymän, joka auttaa suomalaisia julkisia hankkijoita toteuttamaan entistäkin vaikuttavampia hankintoja, luoden samalla edellytyksiä kestävä liiketoiminnan kasvulle. KEINO-osaamiskeskus tekee tiivistä yhteistyötä Suomen ensimmäisen kansallisen julkisten hankintojen strategian eli Hankinta-Suomen kanssa.

Miten?

Vertaisoppimista, parhaita käytäntöjä Suomesta ja ulkomailta sekä hankintoihin liittyvää osaamisen kehittämistä.

2

Julkisten hankintojen green deal – sopimusta, joissa sitoudutaan päästöjen ja haitallisten aineiden vähentämiseen jopa 10 vuodeksi.

5 800

Tonnia on KEINO-akatemiaan osallistuneiden hankintayksiköiden potentiaali vähentää CO₂-päästöjä.

150

Organisaatiota on osallistunut kehittäjäryhmiin ja muuhun yhteiskehittämiseen.

70

Julkisten hankintayksiköiden ja yritysten välistä markkinavuoropuhelua.

hankintakeino.fi/fi

Mahdollistaja: työ- ja elinkeinoministeriö

KOKEILU- JA SKAALAUSPALVELUILLA KETTERYYTTÄ KEHITTÄMISEEN

Systeemisten muutosten nopeuttaminen

Miksi?

Kokeillen vaikuttavia tuloksia

Kokeileva kehittäminen on tapa selvittää toimenpiteiden vaikutuksia, pienentää kehittämiseen liittyviä riskejä ja säästää resursseja. Kokeileva kehittäminen on tapa edetä vaiheittain, pilkkoen ongelmat pienempiin ratkaistaviin osiin.

Vaikuttavuus varmistetaan, kun jo kehittämisen alkuvaiheessa huomioidaan toiminnan jatkuminen eli **skaalautuminen**. Skaalautumiselle otollinen ympäristö syntyy sitoutuneista toimijoista ja luottamuksesta yhteisesti määriteltyihin tavoitteisiin.

Mitä?

Palvelujamme hyödynnetään useissa julkishallinnon ohjelmissa, jotka edistävät kestävää muutosta

- Kuntien ilmastoratkaisut, ympäristöministeriö 2019–2021
- Kestävä kaupunki, ympäristöministeriö 2020
- Ilmastoruokaohjelma, maa- ja metsätalousministeriö 2021
- Kansallinen tekoälyohjelma AuroraAI, valtionvarainministeriö 2020–2021
- Puurakentamisen ohjelma, ympäristöministeriö 2020–2022
- Vähähiilisten julkisten hankintojen kehittämisohjelma, valtiovarainministeriö 2021

Miten?

Kehitä kokeillen, arvioi vaikutukset ja skaalaa toimivat osat on ohjenuoramme vaikuttaviin kehittämisprosesseihin.

1 729

Rekisteröitynyttä käyttäjää avoimen innovaation Kokeilun paikka -alustalla, jossa 866 innovatiivista ratkaisua.

362

Kokeiluista skaalaan -pelikirjamme ladannutta toimijaa.

3

Innovatiiviset menetelmät julkishallinnossa -koulutusta.

motiva.fi/ratkaisut/kokeilutoiminnan_pelikirja

REILU KIERTOTALOUS KUNNISSA YHDISTÄÄ HYÖDYT YMPÄRISTÖLLE JA IHMISELLE

Systeemisten
muutosten
nopeuttaminen

Materiaalitehokkuus
ja kiertotalous

Miksi?

Monialaisuus hyödyntää kuntien resursseja kokonaisvaltaisesti

Sosiaalisesti kestävä kiertotalous on yhteiskunnallisen hyödyn maksimointia, jossa toiminnasta koituvat vaikutukset ovat mahdollisimman suuria sekä ihmisille että ympäristölle. Kunnassa sosiaalisen kestävyysliittämisen kiertotalouteen ohjaa ajattelevaan uudella tavalla yli sektorirajojen. Kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi kaikki vaikuttaa kaikkeen. Siksi tavoitteita on pystyttävä edistämään yli organisaatiorajojen.

Mitä?

Käsikirja reiluun kiertotalouteen kunnissa

Käsikirja auttaa ymmärtämään, miten kunnassa voi edistää vähähiilisyyteen ja sosiaaliseen kestävyysliittämiseen tähtäävää toimintaa monialaisesti ja poikkihallinnollisesti. Käsikirjasta saa työkaluja toiminnan suunnitteluun ja uudelleen ohjaamiseen, apua toiminnan vaikutusten arviointiin sekä konkreettisia omaksuttavia esimerkkejä.

Miten?

Reilu kiertotalous –hanke ja käsikirja.

10

Esimerkkiä, joissa kiertotalous yhdistyy sosiaaliseen kestävyysliittämiseen.

1

Reilun kiertotalouden tarkistuslista toiminnan suunnitteluun ja arviointiin.

4/5

Hankkeen tilaisuuksiin osallistujien arvio oppimisen lisääntymisestä hankkeen avulla.

Mahdollistaja:

[Reilun kiertotalouden käsikirja](#)

ympäristöministeriö 2020
Kestävä kaupunki -ohjelma

EDELLÄKÄVIJÄKUNTIEN FISU-VERKOSTO KEHITTÄÄ UUSIA RESURSSIVIISAITA TOIMINTATAPOJA

Systeemisten
muutosten
nopeuttaminen

Energiatehokkuus ja
energiamurros

Miksi?

Kestävää kehitystä ja elinvoimaisuutta

Edelläkävijäkuntien verkoston 11 kuntaa: Forssa, Hyvinkää, Ii, Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Riihimäki, Turku ja Vaasa ovat voimansa yhdistämällä saaneet aikaiseksi hyviä tuloksia toinen toisiaan sparraten.

Mitä?

Verkosto ja Fisun palvelukeskus

Verkoston jäsenet ja Fisun palvelukeskus (Motiva ja Syke) auttoivat jäseniä kehittämään uusia vähäpäästöisiä toimintatapoja ja -ratkaisuja kestävän hyvinvoinnin edistämiseksi paikallisten vahvuuksien pohjalta.

Miten?

Lähtölaukaus yhteistyölle

Verkoston vuotuiset tapaamiset ja neuvottelukunnan sekä palvelukeskuksen kokoukset.

11

Kuntaa tai kaupunkia

2050
mennessä:

Ei päästöjä
Ei jätettä
Ei ylikulutusta

fisunetwork.fi/fi-FI

KUNTIEN JA YRITYSTEN ILMASTOYHTEISTYÖ KÄYNTIIN

Systeemisten
muutosten
nopeuttaminen

Energiatehokkuus ja
energiamurros

Miksi?

Yhteistyöllä vaikuttavuutta

Motiva ja Syke ovat yhdessä työstäneet työkaluja ja tietoa-aineistoja kuntien ja yritysten yhteistyön käynnistämiseksi ja suunnittelemiseksi Fisun verkoston Reivi-hankkeessa työstettyjen aineistojen perusteella. Fisun verkoston kuntien aiemmat opit ja kokemukset on koottu ja visualisoitu kaikkien hyödyksi Ilmastoreivit-osioon hiilineutraali.fi -verkkosivulle.

Mitä?

Ilmastotyö suunnitelmista käytäntöön

Katso parhaat vinkit ja käytännöt Ilmastoreivit-sivulta:
hiilineutraalisuomi.fi/yritysyhteistyö

#ilmastoreivit #kuntienilmastoratkaisut

Miten?

Parhaat käytännöt kaikkien
kuntien ja yritysten saataville

10 %

Kuntaorganisaation päästöt ovat vain 10 % kunnan alueen päästöistä, siksi yritykset ja kuntalaiset on saatava mukaan päästövähennystalkoisiin.

163

Osallistujaa Ilmastoreivit-webinaarissa.

[Lisätietoa myös Fisun verkoston sivuilla >>](#)

Mahdollistaja:

ympäristöministeriön
Kuntien ilmastoratkaisut -
ohjelma

ENERGIANEUVONTA TUUPPAA SÄÄSTÖIHIN

Energiatehokkuus
ja energiamurros

Kestävien valintojen
tukeminen

Miksi?

Energiatehokkuus ja kulutusjousto auttavat siirtymään puhtaampaan sähköntuotantoon

Yhä suurempi osa käyttämästämme sähköstä tuotetaan sääriippuvaisilla energialähteillä – tuulella ja auringolla. Sujuva siirtymä edellyttää, että sähkön käyttöä kotona ohjataan enenevässä määrin niihin ajankohtiin, jolloin sähköä on saatavilla runsaasti ja edulliseen hintaan. Tämä onnistuu, kun perehtyy omaan sähkönkulutukseensa ja tunnistaa tilanteeseensa soveltuvat ratkaisut.

Mitä?

Säännöllistä neuvontaa ja luotettavaa tietoa

Energianeuvonnassa tuotamme kuluttajälhtöistä tietoa energiamurroksesta sekä toimenpiteistä, joilla kotitaloudet parantavat asumisen energiatehokkuutta ja osallistuvat kulutusjousto. Lähtökohtana on oikea tieto omasta kulutuksesta ja siihen vaikuttamisesta. Kulutusseuranta ja säännöllisesti tarjottu neuvonta auttavat kotitalouksia säästämään keskimäärin 10 % sähkönkulutuksesta talvikuukausien aikana.

Miten?

Tietoa ja toimintaohjeita energiafiksuun ja viihtyisään asumiseen.

1 000

Henkilökohtaista neuvontakontaktia.

1 400

Tilaajaa uudella Asiaa energiasta -uutiskirjeellä kotitalouksille.

14 000

Sähkön kulutusseurannan Wattimaisteri-kampanjan suora tavoitavuus.

550 000

Verkkovierailua Motivan Koti ja Asuminen -sivuilla ja Aurinkosähköä kotiin -kampanjasivustolla.

motiva.fi/koti

Mahdollistaja:

Energiavirasto

FIKSU TEKNIikka VÄHENTÄNYT VEDENKULUTUSTA

Energiatehokkuus
ja energiamurros

Kestävien valintojen
tukeminen

Miksi?

Tuoreen tiedon tarve suuri

Tietoa kaivattiin erityisesti lämpimän vedenkulutuksen vaikutuksesta energiankulutukseen ja vedenkulutuksen vähentämismahdollisuuksista. Varhaisimmat vedenkäyttöselvitykset on tehty jo vuosia aiemmin 1980- ja 1990-luvuilla.

Mitä?

Tutkittua tietoa ja aktiivista viestintää

Motiva ja Työtehoseura kokosivat toimijoita yhteishankkeeseen, jossa selvitettiin kotitalouksien vedenkulutusta ja -käyttöä sekä tuotettiin neuvonta- ja viestintäaineistoa vedenkulutukseen ja -säästöön liittyvistä asioista. Tutkimuksesta vastasi Työtehoseura. Aktiivinen viestintä oli tärkeä osa hanketta.

Joitakin linkkejä:

[Kestävä vedenkäyttö – vedenkäyttöselvitys](#)

Podcastit:

[Kotitalouksien vedenkäyttö – teemana vesivuodot ja valvonta](#)

[Vedenkulutus ja huoneistokohtainen kulutuksen mittaaminen](#)

Miten?

Vedenkäyttöselvitys syksyn 2019 ja kevään 2020 aikana: yhdistelmä mittaustietoa, vedenkäytön seuranta ja kyselytutkimusta sekä tiivistä yhteistyötä monien eri organisaatioiden kesken.

113 l

Keskimääräinen
vedenkulutus
per henkilö/vrk.

155 l/
116 l

Keskimääräinen vedenkäyttö
vuosien 1977 ja 1999
tutkimuksissa.

10

Organisaatiota, yhdistystä ja
yritystä yhteishankkeessa
Motivan ja TTS:n lisäksi.

11

Mediaosumaa vedenkäytöstä
koottuna julkiseen
listaukseen.

Mahdollistajat:

ympäristöministeriö,
Energiavirasto,
Hankkeeseen osallistuneet
yritykset ja järjestöt

ENERGIATEHOKAS KOTI KORJAAMALLA

Energiatehokkuus
ja energiamurros

Kestävien valintojen
tukeminen

Miksi?

Pientalot kuntoon

Rakennusten energiatehokkuus on kehittynyt vuosikymmenten aikana ja ero uusien ja vanhojen pientalojen energiankulutuksen välillä on kasvanut. Olemassa olevan talon energiankulutusta ja energiakustannuksia voidaan pienentää merkittävästi jopa ilman isoja rakenteellisia uudistuksia. Uudistamalla teknisiä järjestelmiä – lämmönjakoa ja ilmanvaihtoa – tai esimerkiksi vaihtamalla lämmitysmuotoa tai lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä voidaan pienentää energiakustannuksia.

Mitä?

Yhteistyöllä hyvä paketti kokoon

Motiva kokosi yhdessä ympäristöministeriön sekä yhteistyökumppaneiden kanssa tiedot pientalojen taloteknisten järjestelmien parantamiseksi. Hyvien esimerkkien kautta toteutuksista on esillä myös käytännön kokemuksia.

Korjausrakentamisen lisäksi Energiatehokas koti nostaa esiin myös energiatehokasta uudisrakentamista.

Miten?

Verkkoaineistot ja esimerkit
pientalon korjaajan avuksi.

61 283

Verkkosivukäyntiä.

12

Yhteistyökumppania.

19

Esimerkki- ja
seurantakohteita.

734 337

Viestintäkontaktia.

energiatehokaskoti.fi/
[energiatehokaskoti.fi/
korjaaminen](https://energiatehokaskoti.fi/korjaaminen)

Mahdollistajat:

ympäristöministeriö
Yritys- ja organisaatio-
yhteistyökumppanit

VASTUULLISTA TYÖMATKALIIKKUMISTA

Kestävien valintojen tukeminen

Miksi?

Vastuullisia, tasapuolisia, taloudellisia ja sujuvia matkoja

Työpaikoille kohdistuvan kestävän liikkumisen edistämistyön tavoitteena on lisätä vastuullista työ- ja työasiamatkaliikkumista. Fiksusti töihin -hanke tukee useiden eri toimijoiden tavoitteita, kuten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, turvallisuutta, muuttuvaa työelämää sekä ilmasto- ja ympäristötavoitteita. Kestävillä kulkutapavalinnoilla saavutetaan paljon erilaisia hyötyjä yksilöille, työyhteisöille ja yhteiskunalle.

Mitä?

Turvallisempaa, terveellisempää ja ilmastoystävällisempää työmatkaliikkumista

Motivan koordinoima Fiksusti töihin -hanke tarjoaa työntekijöille ja työnantajille tietoa, osaamista ja käytännön vinkkejä kestävämpään työmatkaliikkumiseen. Motiva koordinoi poikkihallinnollista hanketta ja huolehtii siitä, että työmatkaliikkumisen edistämisessä otetaan huomioon kaikki oleelliset näkökulmat kohderyhmiä puhuttelevasti.

Miten?

Selkeästi ja puolueettomasti.

25 000

Katselukertaa verkkosivuilla.

265 000

Twitter-twiittien näyttökerrat.

fiksustitoihin.fi

Mahdollistajat:

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Liikkuva aikuinen -ohjelma, Helsingin seudun liikenne HSL ja Palvelualojen ammattiliitto PAM

RUOKAHÄVIKKIÄ VÄHENNETTIIN YLI KOLME MILJOONAA KILOA MATERIAALITEHOKKUUDEN SITOUMUKSELLA

Materiaalitehokkuus
ja kiertotalous

Miksi?

Sitoumuksella kohti kestäväää elintarvikkeiden tuotantoa, kulutusta ja jakelua

Elintarvikeala allekirjoitti ensimmäisenä toimialana Suomessa materiaalitehokkuuden sitoumuksen, jossa asetettiin tavoitteet ja mittarit materiaalitehokkuuden parantamiselle vuosille 2019–2021. Tavoitteina on muun muassa ruokahävikin vähentäminen ja kierrätysasteen nosto.

Mitä?

Tehokkaimmat toimet tunnistetaan yrityksissä

Suurimmat päivittäistavarakaupan toimijat, Kesko, S-ryhmä ja Lidl, ovat mukana sitoumuksessa. Elintarviketeollisuuden yrityksistä sitoumukseseen on liittynyt liikevaihdon volyymissa mitattuna yli 20 prosenttia alan yrityksistä. Yritykset valitsevat itse toimintansa kannalta tehokkaimmat ja ajankohtaisimmat toimet materiaalitehokkuuden parantamiseksi. Ala sitoutuu yhteisiin tavoitteisiin, Motiva seuraa tuloksia ja tavoitteiden saavuttamista.

Miten?

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumus.

16

Suurta kaupan, teollisuuden ja pakkausalan yritystä mukana.

3

Miljoonaa kiloa vähennetty hävikkiiä.

10 000

Vähennetty 10 000 t CO₂-ekv. kasvihuonekaasupäästöjä materiaalitehokkuutta parantamalla.

4

Miljoonan euron kustannussäästöt pelkästään prosesseja tehostamalla.

88

motiva.fi/matsit/elintarvikeala

Mahdollistajat:

työ- ja elinkeinoministeriö, toimialaliitot (ETL, PTY & SPY) sekä sitoumuksen tehneet yritykset

RUOKAHÄVIKIN VÄHENTÄMISTÄ KOKO ELINTARVIKEKETJUSSA

Kestävien valintojen
tukeminen

Miksi?

**Suomessa päättyy vuosittain yli
400 miljoonaa kiloa ruokaa roskeen**

Ruokahävikkiä syntyy niin kotitalouksissa, ravintoloissa, kaupoissa, teollisuudessa kuin alkutuotannossa. Tarvitsemme monia erilaisia työkaluja, innovaatioita ja vuorovaikutusta hävikin vähentämiseen koko elintarvikeketjussa.

Mitä?

- Kokosimme alan toimijat Ruokaketjun hävikkiseminaariin keskustelemaan uusimmista keinoista.
- Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksella seuraamme kaupan, teollisuuden ja pakkausalan yritysten edistymistä hävikin vähentämisessä.
- Avasimme kuluttajille Facebookiin Hävikkiruokaryhmän, jossa jaetaan vinkkejä hävikin vähentämiseen.
- Järjestimme ysiluokkalaisille Hävikki-battlen, jossa opitaan vähentämään hävikkiä kotona.
- Tuotimme ruokapalveluille ja ravintoloille turvalliset ohjeet hävikin myyntiin ja hyväntekeväisyyteen jakamiseen.

Miten?

Mahdollistamme yhteistyön ja vuorovaikutuksen, viestimme, autamme tavoitteiden asettamisessa ja kehitämme uusia keinoja.

1 000

Katsojaa Ruokaketjun hävikkiwebinaarilla.

5 000

Facebookin Hävikkiruokaryhmässä jäsentä.

8 000

Ysiluokkalaista otti osaa Hävikki-battleen.

3 milj. kg

Sitoumuksen tehneet yritykset vähensivät ruokahävikkiä.

saasyoda.fi

Mahdollistajat: maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä sitoumuksen tehneet yritykset

YMPÄRISTÖMERKINTÄ SUOMI OY

Ympäristömerkintä
Suomi

SISÄLLYS

Toimitusjohtajan terveiset	<u>55</u>
Ympäristömerkintä Suomen strategia	<u>56</u>
Joutsenmerkitty rakentaminen on sijoitus tulevaisuuteen	<u>58</u>
EU-ympäristömerkki edistää kestävämpää matkailua	<u>59</u>
Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki siivittävät julkisia hankintoja ympäristölle paremmiksi	<u>60</u>

TOIMITUSJOHTAJAN TERVEISET

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet vaativat toimimaan kiireellisesti ilmastomuutoksen hillitsemiseksi vuoteen 2030 mennessä. Kulutustottumusten ja elämäntapojen muutokset ovat ratkaisevan tärkeässä asemassa tässä työssä.

Ympäristömerkintä Suomi Oy on Motiva Oy:n tytäryhtiö, joka hallinnoi Suomessa sekä pohjoismaista ympäristömerkkiä Joutsenmerkkiä että EU-ympäristömerkkiä. Ympäristömerkit ovat kestävän elämäntavan työkaluja. Elinkaaripohjaisten kriteeriensä avulla ne pyrkivät vaikuttamaan isoihin ympäristöongelmiin ja siirtämään yhteiskuntaa kohti kiertotaloutta. Laajemmin merkkien tavoitteena on hillitä ilmaston lämpenemistä ja estää luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä.

Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki ohjaavat niin kuluttajia, yrityksiä kuin hankkijoita vastuulliseen, ympäristön paremmin huomioivaan kuluttamiseen. Merkit eivät ole apuna vain päivittäistavara-kaupassa, vaan ne tarjoavat kestävän vaihtoehdon esimerkiksi liikkumiseen, sijoittamiseen, asumiseen, rakentamiseen, pukeutumiseen ja vapaa-ajan viettoon.

Ympäristömerkintä on sitoutunut pienentämään myös omasta toiminnastaan aiheutuvaa hiilijalanjälkeä ja edistämään vastuullisia sisäisiä hankintoja.

Yhteiskunnan tulee tukea kestävän kuluttamisen vaihtoehtoja. Tulevaisuuden Suomi rakennetaan yhdessä ilmastoystävällisen yhteiskunnan malliesimerkiksi.

Riikka Holopainen
toimitusjohtaja

YMPÄRISTÖMERKINTÄ SUOMEN STRATEGIA

Ympäristömerkinnän toiminnan tarkoituksena on tehdä ympäristön kannalta hyvät valinnat helpoiksi ja mahdollisiksi. Tavoitteenamme on olla kestävämmän elämäntavan esikuva.

Viralliset ympäristömerkit – Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki – ovat vastuullisuuden työkaluja niin yrityksille, kuluttajille kuin hankkijoille.

VISIO

Olemme kestävämmän
elämäntavan johtava
esikuva

MISSIO

Teemme ympäristön kannalta
hyvät valinnat helpoiksi ja
mahdollisiksi

parempi ympäristölle
– parempi sinulle

ARVOT

- USKOTTAVA
- MÄÄRÄTIETAINEN
- INSPIROIVA
- HERKKÄKORVAINEN

Olemme virallinen, osinkoa jakamaton ja riippumaton kolmas osapuoli: edustamme pohjoismaista ja eurooppalaista ympäristömerkkiä, Joutsenmerkkiä ja EU-ympäristömerkkiä.

STRATEGIA

- Edistämme aktiivisesti pohjoismaisessa ja eurooppalaisessa yhteistyössä kestäväää kehitystä Suomessa.
- Autamme asiakkaitamme kehittämään ympäristöä vähemmän kuormittavia tuotteita ja palveluja ja tarjoamme heille kilpailuedun.
- Lisäämme ympäristömerkittyjen tuotteiden kysyntää ja tarjontaa.
- Olemme yhteiskunnassa vahvasti näkyvä ja arvostettu edelläkävijä ja vaikuttaja.
- Toimimme arvojemme mukaisesti.

JOUTSENMERKITY RAKENTAMINEN ON SIJOITUS TULEVAISUUTEEN

"Joutsenmerkin kriteerit varmistavat, että talo on monipuolisesti ympäristölle parempi."
-toimitusjohtaja Markus Heino, JM Suomi

Miksi?

Rakennukset tuottavat yli kolmanneksen Suomen ilmastopäästöistä ja kuluttavat lähes 40 prosenttia energiasta. Rakennusala on merkittävässä roolissa ilmastomuutoksen hillitsemisessä.

Mitä?

Kiinnostus Joutsenmerkki-rakentamiseen kasvaa Suomessa. Se on yksi Joutsenmerkin nopeimmin kasvavista toimialoista.

Miten?

Joutsenmerkitty rakennus (talo, päiväkotitai koulu):

- Joutsenmerkin kriteerit perustuvat rakennuksen elinkaariajatteluun.
- Moni vaatimus ohjaa vähähiilisyteen.
- Rakennus on energiatehokas. Vastavalmistunut Joutsenmerkitty talo on energialuokaltaan A.
- Sisäilma on hyvä.
- Talossa käytetyt rakennusmateriaalit ovat turvallisia ja terveellisiä.

joutsenmerkki.fi

Ympäristömerkintä
Suomi

EU-YMPÄRISTÖMERKKI EDISTÄÄ KESTÄVÄMPÄÄ MATKAILUA

Miksi?

Matkailu aiheuttaa jopa kahdeksan prosenttia maailman kasvihuonekaasupäästöistä. EU-ympäristömerkki voi osaltaan vaikuttaa matkailun kestävyteen tulevaisuudessa. Merkin ansainneissa majoitusliikkeissä suositetaan uusiutuvaa energiaa, vähennetään energian- ja vedenkulutusta sekä jätteiden määrää ja suositetaan ympäristömerkittyjä tuotteita.

Mitä?

Marraskuussa 2020 Ympäristömerkintä käynnisti pilottihankkeen, jonka tavoitteena on saada Suomeen EU-ympäristömerkittyjä majoituspalveluja. Muualla Euroopassa on jo yli 400 EU-ympäristömerkittyä majoitusliikettä.

Miten?

Pilottiin osallistuvia yrityksiä opastetaan henkilökohtaisesti EU-ympäristömerkin vaatimista toimenpiteistä ja tarvittavasta dokumentoinnista. Hakemuksen jättäminen on kuitenkin vapaaehtoista. Merkkiä hakevilta pilottiyrityksiltä ei peritä tavallista hakemusmaksua.

[EU-ympäristömerkki.fi](https://www.ymparistomerkit.fi)

Ympäristömerkintä
Suomi

JOUTSENMERKKI JA EU-YMPÄRISTÖMERKKI SIIVITTÄVÄT JULKISIA HANKINTOJA YMPÄRISTÖLLE PAREMMIKSI

*"Ympäristömerkki on meille sekä työkalu että yhteistyökumppani."
-ympäristöasiantuntija Mervi Saukko, Jyväskylän kaupunki*

Miksi?

Julkisen sektorin hankinnoissa piilee mahdollisuus ostovoiman viisaaseen ja ympäristöystävälliseen käyttöön. Julkinen sektori hankkii Suomessa tavaroita ja palveluja vuosittain noin 35–50 miljardilla eurolla, mikä vastaa jopa 20 prosenttia bruttokansantuotteesta.

Mitä?

Valtion, kuntien ja muiden julkisten toimijoiden hankintayksiköt voivat edellyttää kilpailutuksen kohteena olevilta tuotteilta tai palveluilta tiettyä ympäristömerkkiä. Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki ovat takuu siitä, että tuote tai palvelu on tiukkojen ympäristövaatimusten mukainen. Ne huomioivat tuotteiden ympäristövaikutukset koko elinkaaren ajalta.

Miten?

Ympäristömerkin edellyttäminen on helppo tapa huomioida ympäristönäkökohdat julkisissa hankinnoissa. Helpointa on aloittaa tuotteista, joissa ympäristömerkittyjen tuotteiden valikoima on suuri, kuten puhdistusaineet, paperit ja painotuotteet. Myös Joutsenmerkitty rakentaminen kiinnostaa yhä enemmän julkisia hankkijoita.

VALTION KESTÄVÄN KEHITYKSEN YHTIÖ

motiva.fi

joutsenmerkki.fi

eu-ymparistomerkki.fi

MOTIVA SOMESSA:

JOUTSENMERKKI SOMESSA:

EU-YMPÄRISTÖMERKKI SOMESSA:

